

ZADANIA Z PS1 – 7

1. $(X_t)_{t \in \mathbb{R}_+}$ jest procesem w pewnej przestrzeni stanów (E, \mathcal{B}) . Pokazać, że warunek

$$P(X_{t+s} \in \Gamma | \mathcal{F}_s^X) = P(X_{t+s} \in \Gamma | X_s), \quad \Gamma \in \mathcal{B}, \quad s, t \geq 0, \quad (*)$$

jest równoważny warunkowi: Dla dowolnych $s \geq 0$, $A \in \sigma(X_t, t \geq s)$, $B \in \sigma(X_t, t \leq s)$,

$$P(A \cap B | X_s) = P(A | X_s)P(B | X_s).$$

Wsk. Pokazać, że $(*) \Rightarrow P(A | \mathcal{F}_s^X) = P(A | X_s)$.

2. ξ_i jest zmienną losową o wartościach w przestrzeni mierzalnej (E_i, \mathcal{B}_i) , $i = 1, 2$. \mathcal{G} jest σ -ciałem zdarzeń, takim że ξ_1 jest mierzalna względem \mathcal{G} , ξ_2 jest niezależna od \mathcal{G} , $f : E_1 \times E_2 \rightarrow \mathbb{R}$ jest funkcją mierzalną, ograniczoną (na przykład). Pokazać, że

$$E(f(\xi_1, \xi_2) | \mathcal{G}) = \bar{f}(\xi_1), \quad \text{gdzie } \bar{f}(x) = Ef(x, \xi_2).$$

Wsk. Np. można skorzystać z tw. Fubinięgo.

3. $(W_t)_{t \in \mathbb{R}_+}$ jest procesem Wienera. Pokazać, że $(|W_t|)_{t \in \mathbb{R}_+}$ jest procesem Markowa i znaleźć funkcję przejścia.
4. $(W_t)_{t \in \mathbb{R}_+}$ jest procesem Wienera. Pokazać, że proces Ornsteina-Uhlenbecka $(U_t)_{t \in \mathbb{R}_+}$, $U_t = \sigma e^{-\alpha t} W_{e^{2\alpha t}}$, $\alpha, \sigma > 0$, jest procesem Markowa i znaleźć funkcję przejścia.
5. Niech $S_0 = 0$, $S_n = \xi_1 + \dots + \xi_n$ dla $n > 1$, ξ_1, ξ_2, \dots są i.i.d. Pokazać, że następujące procesy nie muszą być procesami Markowa:
- (a) $(S_n^+)_{n \in \mathbb{Z}_+}$,
- (b) $(X_t)_{t \in \mathbb{R}_+}$, gdzie

$$X_t = \begin{cases} S_n & \text{dla } t = n, n = 0, 1, 2, \dots \\ \text{liniowa interpolacja} & \text{dla } t \in (n, n+1), n = 0, 1, 2, \dots \end{cases}$$

6. $(W_t)_{t \in \mathbb{R}_+}$ jest procesem Wienera w \mathbb{R}^d , $d \geq 3$. Pokazać, że dla każdego $a \in \mathbb{R}^d$

$$\left(\frac{1}{|W_t - a|^{d-2}}, \mathcal{F}_t^W \right)_{t \in \mathbb{R}_+}$$

jest nadmartyngałem.

Wsk. Zauważyć, że

$$\int_0^\infty \frac{1}{(\sqrt{2\pi t})^d} e^{-\frac{|x-y|^2}{2t}} dt = \frac{C}{|x-y|^{d-2}}$$

i skorzystać z równania Chapmana-Kołmogorowa.

7. Korzystając z Zad. 6 pokazać, że dla procesu Wienera w \mathbb{R}^d , $d \geq 3$,

- a) dla każdego $a \in \mathbb{R}^d \setminus \{0\}$ $P(\exists_t W_t = a) = 0$,
- b) $\lim_{t \rightarrow \infty} |W_t| = \infty$ p.n.

Wsk. Pokazać, że proces $(\frac{1}{|W_t - a|^{d-2}})_t$ jest nieodróżnialny od procesu ciągłego.